

Forslag til inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for et forbud mod affaldsdeponering i forbindelse med udvinding af uran og andre radioaktive stoffer i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Rester fra mineraludvindingsinitiativer der indeholder radioaktive stråler og økonomien må ikke veje tungere end hvis vi ønsker at bo i et land med naturskønne omgivelser. Vi vil fortsat gerne bøje os ned og drikke af de elve der findes. Vi vil gerne kunne plukke de bær, der vokser ude omkring. Vi vil i dette land gerne leve i pagt med det dyreliv der findes. Vi vil gerne fastholde de værdier, som folk i generationer har passet på. Vi har et kultur, har vore kendetegn og vi elsker at bo i et land med et rent miljø og gode omgivelser. Penge kommer og forgår, hvorefter vi kan komme til penge igen. Men vi skal værne om vort land og dets omgivelser, idet vi ikke kan erstatte det med noget andet.

Inden jeg kommer for godt igang vil jeg sige, at ingen er i tvivl om, at vi fra Inuit Ataqatigiit ikke er imod mineraludvinding generelt her i landet. Også selvom andre partier påstår noget andet. Vi vil gerne udvinde de mineraler der er. Udvikle mulighederne. Men vi finder det vigtigt, at vi tager de skridt som har bredest mulig opbakning blandt befolkningen.

Vi ved, at uranudvinding samt udvinding af mineraler der indeholder strålingsfarer, ikke kan sammenlignes med mineraludvinding generelt. Uran samt andre grundstoffer der indeholder farlige stråler, kan være sundhedsskadelige for dyr og mennesker og det kan ske både under udvindingen samt ved senere brug af disse. Sådanne udvindingsinitiativer vil altid indeholde affaldsstoffer, der vil blive svær at deponere og som vil være til fare for mennesker i mange generationer. Affaldsrester fra sådanne mineraludvindingsinitiativer, såsom det der er planer om i Kvanefjeldet, vil man deponere affaldsresterne i en nærliggende sø, som man agter at lukke af med beton i bunden og på siderne, vil blive overvåget i mange, mange generationer. Hvis der sker een eller anden fejl eller det begynder at si ned fra depotet, vil de nærliggende omgivelser lide ubodeligt skade. Dette kan vi på ingen måde forsvare eller tillade.

I sit svar til forslagsstilleren påberåber Naalakkersuisut, at uran og strålingsrester vil blive deponeret forsvarligt og sikkert. Men umiddelbart derefter skriver Naalakkersuisut som begrundelse for deres svar, at ingen land vil være særligt interesseret i at tage imod rester fra en uranmine og at de vil kræve en betragtelig pris for en sådan deponering. Hvorfor dog? Svaret er enkelt: Det vil være forbundet med fare at deponere sådanne affaldsstoffer overalt!

Fra Inuit Ataqatigiits side mener vi, at vort land under alle omstændigheder ikke bør bakke op omkring atomkraftværker samt mulig produktion af atombomber. Der er allerede nok af sådanne farlige ting rundt omkring i verden, hvorfor vi bør holde os tilbage omkring handelen af sådanne grundstoffer.

Vort land bør holde sig tilbage og ikke deltage i berigelsen af uranstoffer. Vi står for sikkerhed, sundhed og et rent miljø. Det drejer om menneskets liv og overlevelse, samt ikke mindst vore efterkommeres liv og vilkår.

I de seneste dør har man åbnet døren på klem for mulige uranudvindingsoperatører. Dette skete uden at befolkningen kendte til mulige konsekvenser af en sådan udvikling. Hvad er det, man har så travlt med?

At man annullerer nultolerance politikken ift. mulig uranudvinding, ved vi grundlæggende godt hvad sagen drejer sig om. Vi ved at landets største og mest kendte uranholdige sted er Kvanefjeldet. At man har tilladt mulig udvinding af uranholdige mineraler, at de nærliggende bosteder samt de erhvervsmuligheder der eksisterer, vil lide under en kommende uranudvinding. De erhvervsmuligheder som vore forfædre har skabt med slid og ihærdighed, vil kunne komme i fare og de erhvervsmuligheder disse initiativer har skabt, vil kunne lide ubodeligt skade.

De byer der ligger i nærheden af det sted, hvor uranudvinding vil finde sted, vil helt givet bukke under på sigt.

Fra Inuit Ataqatigiits side mener vi, at beslutninger her i landet bør ske i respekt for de værdier som befolkningen sætter højt. Vi bør ikke bukke under for sådanne interesser, selvom de bliver ved med at banke på. Vi har stadigvæk muligheden for at lukke den dør, der er blevet åbnet på klem. Dette er vi fra Inuit Ataqatigiits side ikke bange for at gøre. Befolkningen og den måde vi har levet på i generationer med de værdier vi sætter højt, sætter vi højere end den indtjening der vil være forbundet med et sådant initiativ. Vi har stadig muligheden for at udvinde det, der giver langt mindre fare og forurening.

Skal vi sætte det overstyr blot for at kunne sælge uran og andre mineraler der indeholder farlige stoffer?

Vi siger klart nej. I andre har stadig muligheden for at sige nej. Du har ret til at sige nej. Vi er ikke forsent på den endnu.

Det er vores fremtid det drejer sig om. Det er vore efterkommeres fremtid der står på spil. Vi har som et land nogle værdier og normer, som vi gerne vil bringe videre til vore efterkommere. Vi bør ikke give dem en arv, som de vil få svært ved at håndtære. Vores land vil ikke blive reddet af en mulig uranudvinding. Derimod vil uranudvinding og eksport af uranholdige varer samt ikke mindst tilbageblivelsen af farlige affaldsstoffer, betyde store og uoverskuelige byrder for de kommende generationer. Derfor bakker vi op fuldt ud op omkring forslagsstilleren. Vort land skal ikke stå tilbage med uhåndterlige affaldsstoffer, blot fordi nogle udenlandske interesser ønsker at tjene penge på det. Det er mennesker der bor i dette land, og de ønsker fortsat at bo her i al evighed.

AFSLUTNING...